



Normatieve piketpaal: Risicoprofilering heronderzoek bijstandsuitkering





Overzicht

- 1. Hoofdpunten adviescommissie Rotterdam-algoritme
- 2. Werkwijze adviescommissies
- 3. Wat is algoprudentie?
- 4. Dien een case in voor review!

Activiteiten Stichting Algorithm Audit



Normatieve adviescommissies

Adviseren over ethische kwesties in concrete algoritmische toepassingen door samenbrengen van deliberatieve, diverse adviescommissies, met algoprudentie als resultaat



Technische tools

Implementeren en testen van technische methoden voor biasdetectie en -mitigatie, zoals bias scan tool en synthetische data



Kennisplatform

Samenbrengen van kennis en experts voor collectief leerproces over verantwoorde inzet van algoritmes, bijv. <u>Al Policy Observatory</u> en position papers

Financieel ondersteund door



European Artificial Intelligence & Society Fund







1. Hoofdpunten adviescommissie Rotterdam-algoritme

- 2. Werkwijze adviescommissies
- 3. Wat is algoprudentie?
- 4. Dien een case in voor review!





Conclusie: hoofdpunten van de normatieve adviescommissie

- > Algoritmische profilering is onder strikte voorwaarden mogelijk
 - > Mits zorgvuldig toegepast

- > Profilering moet geen verdenking zijn
 - > Heronderzoek moet meer op dienstverlening en minder op wantrouwen zijn gebaseerd

- > Diversiteit aan selectiemethoden
 - > Om tunnelvisie en feedbackloops te vermijden is het wenselijk om algoritmische profilering te combineren met expert-gedreven profilering en aselecte steekproeven



Adviesdocument

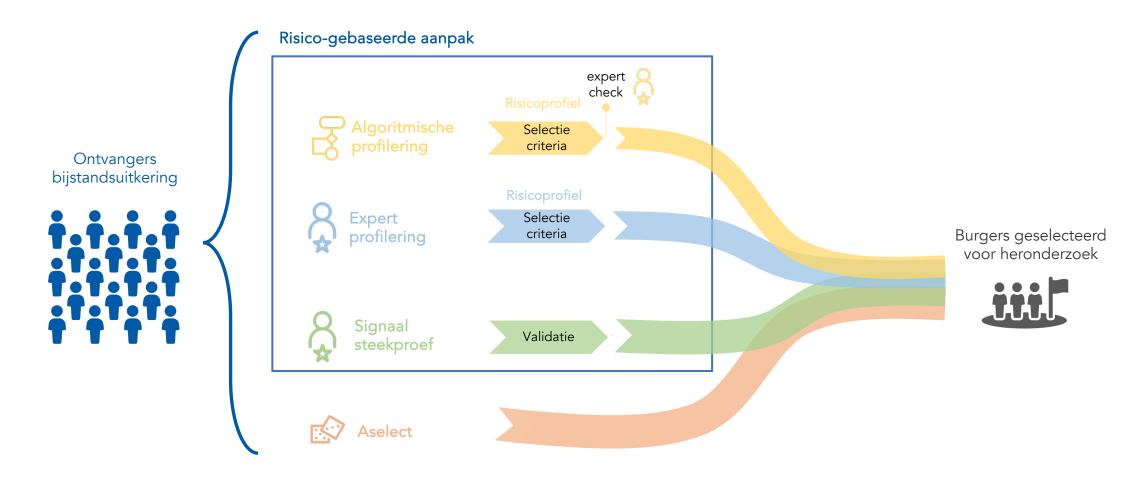
Risicoprofilering heronderzoek bijstandsuitkering

Algoprudentie
AA:2023:02:A

November 2023



Verschillende methoden om ontvangers van bijstand te selecteren voor heronderzoek





Conclusie: hoofdpunten van de normatieve adviescommissie

- > Algoritmische profilering is onder strikte voorwaarden mogelijk
- > Profilering moet geen verdenking zijn
- > Diversiteit aan selectiemethoden
- > Geschikte en ongeschikte profileringscriteria
- > Uitlegbaarheidsvereisten



Adviesdocument

Risicoprofilering heronderzoek bijstandsuitkering

Algoprudentie

November 2023



Geschikte en ongeschikte profileringscriteria

Legenda

- Wettelijk verboden
 - Inhoudelijke verband met doel
- Geen inhoudelijk verband met doel
- Onduidelijke variabele
- Subjectief

 Veranderlijk

 Beheersbare risico's

Proxy-discriminatie

Wel te gebruiken variabelen			
Leeftijd		9	
No show bij afspraak met gemeente	9	•	
Reminders voor aanleveren van informatie	9	9	
Participatie in traject naar werk (training, werkplaats, maatschappelijke taak)	9	9	?
Type woonvorm (met huisgenoot, met partner)	9	9	
Kostendelersnorm	9	9	





Uitlegbaarheidsvereisten voor machine learning

Selectie door een xgboost-profiel kan alleen worden uitgelegd met behulp van de kansverdeling over betrokken beslisbomen:

"U bent geselecteerd omdat X/N beslisbomen u op basis van uw leeftijd hebben geselecteerd en Y/N beslisbomen op basis van uw woonvorm hebben geselecteerd".

In het algemeen dient profilering makkelijk uitlegbaar te zijn aan de hand van discrete categorisering, zoals bij:

"U bent geselecteerd omdat uw leeftijd tussen A en B is en u woonvorm C heeft".





Inspreker





- 1. Hoofdpunten adviescommissie Rotterdam-algoritme
- 2. Werkwijze adviescommissies
- 3. Wat is algoprudentie?
- 4. Dien een case in voor review!





Normatieve adviescommissie hakt samen knopen door met betrokkenen





Wie zijn er gehoord in aanloop naar de commissiebijeenkomst?



Burgers onderworpen aan het algoritme



Belangenvertegenwoordigers van benadeelde groepen



Gemeente Rotterdam



Onderzoeksjournalisten



Gemeentelijke instanties (Rotterdamse Rekenkamer en Rotterdamse Ombudsman)



Juridische experts en wetenschappers



AA:2023:02:P

Probleemstelling met ethische kwesties + aanvullende info opgesteld door team AA



Hoe is dit advies tot stand gekomen?

Normatieve adviescommissie



Maarten van Asten, Alderman Finance, Digitalisation and Event Municipality of Tilburg



Munish Ramlal, Ombudsperson of Metropole region Amsterdam



Abderrahman Al Aazani, Representative of the Ombusperson of Rotterdam



Francien Dechesne, Associate Professor Law and Digital Technologies, Universiteit Leiden



Oskar Gstrein, Assistant Professor Governance and Innovation, Rijksuniversiteit Groningen

1. Initiële schriftelijke reactie

2. Adviescommissiebijeenkomst



divers inclusief deliberatief





- 1. Hoofdpunten adviescommissie Rotterdam-algoritme
- 2. Werkwijze adviescommissies
- 3. Wat is algoprudentie?
- 4. Dien een case in voor review!







Adviesdocument

Risicoprofilering heronderzoek bijstandsuitkering

Algoprudentie
AA:2023:02:A

November 2023

2023:AA:02:A

+

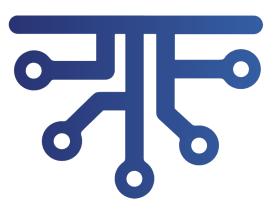
2023:AA:02:P

algoprudentie





algoprudentie



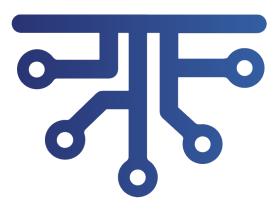




algoritmes



jurisprudentie





Hoe verhoudt algoprudentie zich tot juridische kaders en andere soft law instrumenten?

Eigenschappen van algoprudentie

Effect van algoprudentie

Casus-gebaseerd

Decentrale oordeelsvorming

Concrete én flexibele normen

Afwegingen zijn publiek toegankelijk

Niet bindend

Zelfregulerend

normafwijking

Kaderende wetgeving

state-of-the-art

Input voor positief rechtelijke interpretatie

- > Zorgvuldigheidsbeginsel (art. 3:46-47)
- > Motiveringsbeginsel (art. 3:2)
- > Beginsel van 'fair play' (art. 2:4)

Politieke besluitvorming

kritisch bevragen a.d.h.v. een onafhankelijke standaard





Hoe 'algoprudentie' kan bijdragen aan een verantwoorde inzet van machine learningalgoritmes



Voordelen van werkwijze algoprudentie

Leren & harmoniseren

- > Jaagt collectief leerproces aan
- > Harmoniseert omgang met ethische vraagstukken van Nederlandse gemeenten

Bevragen & bekritiseren

- > Transparantie maakt kritiek mogelijk op normatieve besluitvorming bij de publieke inzet van algoritmen
- > Opent ruimte voor maatschappelijk debat over normatieve keuzes in democratisch zicht

Inclusie & participatie

- > Betrekt verschillende belanghebbenden bij vormgeven van algoritmes
- > Nederlands antwoord hoe AI democratisch kan worden ontwikkeld en verantwoord kan worden ingezet

Wat u kunt doen om ons te helpen

1.

Deel deze algoprudentie met mensen om u heen

2

Komt u hete hangijzers tegen? Dien een case bij ons in!

https://algorithmaudit.eu/nl/algoprudence/submit-a-case/



www.algorithmaudit.eu



info@algorithmaudit.eu



https://www.linkedin.com/company/algorithm-audit/



https://github.com/NGO-Algorithm-Audit

